

איציק

חבר/ה יקר/ה

ספר זה נועד להנציח את זכרו של חברנו היקר יצחק עמוס ז"ל אשר נקסף בדמי ימיו במלחמת "שלום הגליל", במלאת שנה לפטירתו.

ספר זה נועד לך חבר שלא תשכח את זכות קיומך על אדמת ישראל ולמי אתה חייב את התודה.

ספר זה בא לחזק את ידי ההורים היקרים אשר בנם יקירם נלקח מהם ללא עת, לתת להם את הכח להמשיך לחיות, שהרי יש על מה.

מי יתן ויהיה זה הספר האחרון שיצא לאור.

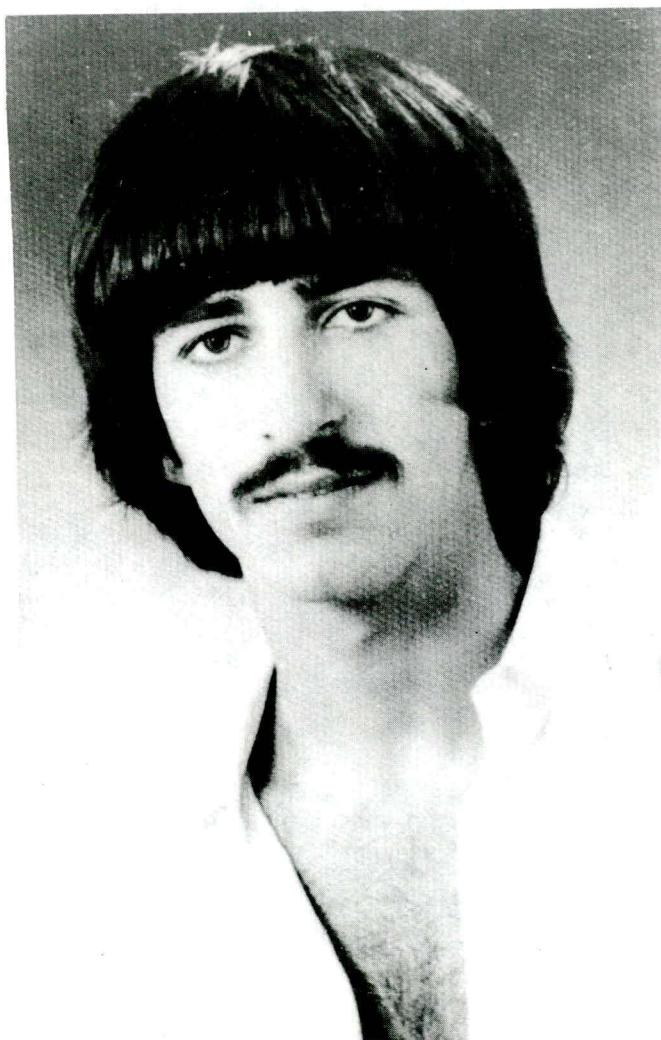
ספר זה נכתב והוצא לאור תודות לחבריו הטובים אשר עמלו ימים ולילות על מנת להביאו לדפוס, ובמיוחד לאשר אדרי ויואב אברהם.

הודות למוסדות הציבוריים שהעמידו לרשותנו את ציודם לצורך כך. תודה לזוסלין ביטון תלמידת יב' שהתנדבה להדפיס הדפסה - ראשונה את דפי הספר בזמנה הפנוי, על עזרה זו, יישר כח!

תודה מיוחדת ליהודה גובני אשר ליקט, ראיין כתב, וערך, את החומר והודות לו אנו זוכים לראות את הספר בשלמותו.

בברכה,

אלי כהן

נולד בט"ז ניסן תשכ"א - 2.4.1961

נפל בכ' סיוון תשמ"ב - 11.6.1982

נולד בשנת 1961, אביב, חשכ"א

את ילדותו ונעוריו עשה בבית שמש,
בבית הספר העממי "אליקים", ובתיכון "פירסע".

התגייס באוגוסט 79, והצטרף לשורות הצנחנים.

כחודשיים לפני השחרור, נקרא עם חבריו הלוחמים
למבצע "שלום הגליל",

מצא את מותו בימי הלחימה הראשונים,

הי"ד

קוים לדמותו של עמוס יצחק זכרוננו לברכה

יצחק החל מסלולו בביה"ס בכיתה עיונית עם תקוות גדולות לעתיד טוב.

את ביישנותו בגיל הצעיר החליפה אט אט ארשת של רצינות ובגרות.

יצחק היה קודם בן אדם במובן הרציני של המלה ורק אח"כ היה כל השאר.

אל חבריו התנהג בחברות ובחיבה ואל מוריו בכבוד ובנימוס.

לא קל היה להקניטו, ארשת של טוב לב נסוכה על פניו תמיד. חיוכו השובב קידם בברכה את כל הרוצים להכעיסו ואת דורשי שלומו.

ראיתיו בבגרותו בכיתה י"ב עלם חמודות, שערו השחור והשופע גלש דרך קבע על צוורו ועמד בהתרסה גמורה לכל החוקים והתקנונים.

קל היה לשכנעו לבצע כל עבודה ותהיה הקשה ביותר מאשר לשכנעו לוותר על קווצות שעריו.

ראיתיו כל בוקר מגיע לביה"ס וילקוטו על שכמו; לא כמבצע שיגרה אפורה, אלא כאדם שמח הרוצה ליטול חלק ברקמת החיים ובהווי ביה"ס.

צר לי עליך יצחק! נעמת לנו מאוד וחסרת לנו מאוד.

יצחק אלמליח
מנהל ביה"ס

משהו מן המלחמה

רציתי להביא לך משהו,
משהו מן המלחמה,
משהו!!
שתדע שהייתי גם פחדן וגם גיבור,
גיבור - פחדן.
רציתי להביא לך משהו,
משהו מן המלחמה.....

חשבתי להביא לך תחמושת קלה,
אך ירינו את כל התחמושת,
חשבתי להביא לך פגיון זהב,
אך הפגיונות הפכו לאדומים,
חשבתי להביא לך את לבי למשמרת,
אבל גם אותו לקחו חבריי שנלקחו במלחמה.

רציתי להביא לך משהו,
משהו מן המלחמה,
לכן כתבתי את השורות הללו,
השורות הבוכות והצוחקות,
שורות מן המלחמה,
כן! אלה השורות המעטות שנשארו לי,
מאותם ימים גדולים ואפורים.
רציתי להביא לך משהו,
משהו מן המלחמה.....

א י צ י ק =====

בקפלן שצרחובות נולד איציק. השנה היא 1961. קראו לו גם יצחק וגם יוסף, על שם סבא יצחק וסבא יוסף שנפטרו באותו שבוע. כפי כולם נשאר השם יצחק, או איציק. כך קראו לו, כך אהבו אותו. בגן שליד הבית ביקר איציק במשך שנה. ילד שובב היה. תמיד רץ, משתולל, מתגלגל במדרגות, ומצייר. הוא אפילו הבטיח פעם אחת לאמא: "אמא שבי, אני אצייר אותך בדיוק כמו שאת". אחרי הגן עבר איציק השובב לבית ספר "אליקים", שם עשה שש שנים. - באסיפות הורים אמרו עליו תמיד אותו דבר, אותן מילים יפות וטובות. הוא אהב אז כדורגל, כדורסל, קפיצה לרוחק, לגובה, והוא אהב גם את מכבי נתניה. וכמו שאהב חליפות ספורט כך שנה את החליפות הרגילות, את כל מה שחגיגי כל כך, ורשמי כל כך. הוא אהב את הג'נס והטריקו הלבן. כן, הוא היה משוגע על הצבע הזה. תמיד אמר "זה מתאים לי, אני חום, לבן הולך עם חום".

על הציונים הגבוהים שלו בשרטוט לא אהב לדבר, כמו שלא רצה לדבר על השירות בצנחנים. כאן, בבית שמש, בשכונה, הסתובב בלי דרגות. "זו סתם חתיכת בד" היה אומר. ציונים? מקום ראשון? הישגים? זה באמת לא סיחרר אותו. "אמא, יש ילדים טובים יותר ממני, אני כמו כולם. מה עשית ממני, פרופסור?" נהג לומר. איציק אהב את "אליקים". הוא אהב את בית שמש. "אני לא עוזב - את בית שמש לעולם" הבטיח פעם.

דכך, המשיך את לימודיו בתיכון "פירסט", עד הצבא. אז הוא אומר לאבא "אבא, אני הולך לצנחנים, אני מעדיף להתנדב".

הוא אהב את הצבא, והצבא אהב אותו. החברי'ה קראו לו ג'ו, וכך היכירו אותו במשך כל השירות, וכשאבין, שהיה מגוייס אף הוא במבצע "שלום הגליל", חיפש אותו באחד הגדודים עם השם יצחק, אמרו לו שאין אחד בשם כזה, עד שקצין אחד נזכר ושאל "אתה מחפש את ג'ו הפנתר?", הכוח שלהם יצא הבוקר".

איציק לא אהב לדבר ולספר. הוא אהב לקרוא עיתונים, שם בפניה בשקט. כל יום שישי היה שואל בכניסה לבית "אבא, קנית עיתון?", יש עיתון היום?". על העתיד לא חשב עדיין. "כרגע אני בצבא, אין לעשות חשבונות לעתיד, אין". על השתתפותו בפעולות קרביות מעבר לגבול נודע רק מפי חבריו. תמיד ניסה להסתיר, להצניע. פעם נפצע בצניחת לילה. לפני שנכנס לבית הפשיל את שרווליו חולצתו, כדי שאמא לא תראה את התחבושת שבידו הפצועה.

איציק אהב את בית שמש, את המדינה, וכמו שנתן לה בצבא רצה לתת לה גם באזרחות בתפקיד בטחוני. הוא נשאר איציק של הגי'נס והשריקו. תפקיד של איש בטחון לבוש בחליפה בשדות תעופה זרים, לא משך אותו. הוא רצה הרפתקאות, מתח וסערה. על הסכנה היה אומר "מסוכן? שטויות! כל החיים שלנו בסכנה".

איציק ארז לקראת השחרור, אלא שבבסיס הודיעו לפתע על כוננות. כבר אז היתה לו הרגשה שעומד לפרוץ משהו. תמיד הקפיד לחזור ליחידה. "אם אין טרמפים, נגיע ברגל", אמר פעם, ועשה את הדרך עד הצומר ברגל, בשתיים בלילה. "זה לא בית ספר, זה צבא" נהג לומר.

ביום שישי שלפני המבצע, יצא איציק לבלות עם החבר'יה.
ביקש להשאיר את הדלת פתוחה, כדי לא להפריע את מנוחת המשפחה.
בלילה התקשרו אליו מהיחידה. בשעת בוקר מוקדמת התלבש במהירות,
רצה להיות מיד עם החבר'יה. "זה לא הזמן לעוגות" אמר לאמא
שמהרה למלא את התרמיל. הוא ירד במדרגות, ונפרד לשלום. לאחר
מספר דקות חזר לפתע וביקש להודיע לחברו הטוב איציק כהן שלא
יחכה לו, שילך לבד לבריכה. כל כך חשוב היה לו ברגעים קשים של
טרם מלחמה להודיע על ביטול השחיה, ובלבד שהחבר לא יחכה לשוא.
כשפגש את אחיו בחזית, צעק אליו מרחוק "אל תשכח לשים קסדה,
ונשק. תשחדל להסתתר, ושים שכפ"ץ, להתראות".

יצחק חיכה לשחרור. "תן לי רק להיות אזרח" אמר לאחיו
כמה פעמים.

בגלויה שהיגיעה לבית, ביום הנפילה, כתב: "אנחנו בהפסקת
אש עכשיו. אני בריא ושלם. אני עדיין חי, זה בסדר".

איציק צדק. הוא עדיין חי, בלבנו, בזכרוננו.

יהי זכרו ברוך.

ילדיו
בחק המעשית

בלי הסדר - בחץ המזעזה
האויבן

ישבתי לכתוב שיר/יהודה גובני

ישבתי

לכתוב שיר,

מילים על המלחמה,

ולא ידעתי

איך להתחיל...ומה,

על דמעות,

כבר כתבו לפניי,

וצילמו וציירו,

והכל כבר מוכר....

על חיוך של חבר שנפל,

כבר הקדימו אותי בספרי לוחמים,

בדברי הספרים.

והיו טובים ממני,

שלא הצליחו אף הם.

על אומץ וגבורה, כבר פלאו הדפים,

מקצה אל קצה, בסורים שורים...

ולא מצאתי מילים, שיכלו להוסיף.

על בני עשרה שפתו, כבר כתבו עיתונים,

עם תמונות לוחמים, במסגרת שחורה.

וכך ניסיתי עוד, ולא הצלחתי כלל,

לכתוב דברים לזכר, במילים של שבת

את הדף קיפלתי, עם שתי מילים בלבד,

אז ישבתי פשוט

ובכייתי לבד,

מילים אוהבות על איציק/מוסי גיגי

ביחד עשינו טירונות, איציק ואני חברים טובים היינו, טובים מאוד. אני זוכר אותו מחייך, ואומר ברוגז מבודח "אל תעלה לי את הקריזה". בכלל, ביחידה אהבנו להרגיז אותו מרוב חיבה. - היינו תופסים אותו וחונקים אותו. לא היה לו אפילו שונא אחד, ממש כך, אפילו שונא אחד. אני גם זוכר אותו ישן, ישן הרבה. פשוט, נבלע בתוך שק השינה ונרדם. כשהייתי נוגע בשק השינה הסמוך, הייתי יודע כבר מי נמצא בחוכו. במסגרת השעות - המשועשעות שלנו חיברנו ביחד שיר אודות השינה:

ממי ממי ממי ממי די
שקי שקי שקי שקי...

אהבנו אותו וקראנו לו ג'ו - השם הזה נקלט היטב בין שורוח החברי'ה. את השם הזה נתן לו המם כף שלנו כאחת השיחות. "היה לי חבר אהוב בשם ג'ו" אמר המם כף באותה שיחה מהיום והלאה אתה רק ג'ו, ומי שקורא לך בשם אחר ייענש, זו פקודה.

יצחק היה שקט, טיפוס שמקשיב. תמיד עושה את המוטל עליו. לא "מקטר", גם כשנפל לא פעם קורבן בהגרלת מספר המוות של מי שיוצא הביחה שישי שבת. גם במלחמה היה שקט חלומי הקרוב ביותר היה לערוך מסיבת שחרור ולגמור את כל הסיפור. כשהייתי מדבר על מלחמה היה אומר לי "אתה מדבר?, לך חדע מה יהיה מחר", וגם את המשפטים האלה היה אומר עם החיוך הקבוע בשפתיים.

יצחק אהב אהבה עזה את הבית. זה היה חשוב לו מאוד להיות בבית. בכל יום א', עם השיבה מהבית, היה מביא אתו את העוגיות של אמא. גם על בית שמש אהב לדבר, ובמיוחד על החבר'ה הרבים שהיו לו כאן. ואותו ג'ו שאהב כל כך הרבה, לא ידע לגלות - שנאה כשחש אותה כלפי מישהו.

במהלך השירות פגשתי אותו גם בפלוגת רב"טים - פלוגת לוחמים טובה. ממיד הייתי הולך לרב"טים, פוגש אותו ומדבר אתו. בדרך כלל הוא הרגיש שם מצויין, כמו בבית.

ג'ו היה גם ביישן. אצלי בבית הוא חש בנוח בפעם הראשונה. כשארחתי אותו פעם, הוה היה מאוד נבוך. אמי הזמינה אותו - לשולחן והוא הגיב במין ביישנות ילדותית מתוקה.

יום אחד הוא בא לישון אצלי. התחלתי לשוחח אתו ומצאתי אותו כעבור דקות אחדות ברקיע השביעי, שוב אותו איציק ה"חרפן".

אגב, גם בטיסה לאחר הצניחה היה יושב ו"חורף" - זה הפך אותו לג'ו "איש המצבים" בפי החבר'ה.

ג'ו היה חייל טוב, היחה לו מה שמכנים בצה"ל "חיילות טובה". הוא לא חשב בכלל על קצונה. "זה לא בשבילי, אני ראש קטן", - נהג לומר. הוא לא אהב לצנות. היה לא פחד מזה.

איציק היה בעל כושר גופני טוב. הוא תמיד חש בטוב, כשהוא שופע שמחת חיים ובריאות. הוא לא הסתיר את הגאווה האישית בלהיות חייל קרבי, זה נתן לו סיפוק עצום. אם היתה לאיציק עוד סיבה לגאווה, אז זו היתה בית שמש, העיירה שלו. אני עוד זוכר אותו מיום הצנחן, שנערך בבית שמש, איך הרגיש ממש כמו בבית. באותו יום ישנתי אצלו. טיילנו במקום, והוא נהנה להראות לי כל מקום, כאילו היה הכל שלו.

כשהיינו תופסים קו, דיברנו הרבה על גמר השירות, ועל מסיבת שחרור פלוגתית. דיברנו הרבה עד שבא מבצע "שלום הגליל" והקפיא את הכל. חנינו לאורך ציר החוף. בשעות שמירה ארוכות דיברנו על מסיבת סיום, על בנות וכו'. בערב כיבוש כפר סיל, ראיתי אותו בפעם האחרונה כולם היו אז בחניון לילה. אז שמעתי שג'ו נפצע. קיבלתי שוק. אלוהים! רק אתמול דיברנו, יום לפני כן בלבד דיברנו על "למה צריך בכלל את המלחמה הזו?". אז, באותו לילה, הוא דיבר על התוכנית שלו להיות איש בסחון בחו"ל. אני זוכר אותו עצוב מאוד באותה שיחה. לא היה לשנינו מצב רוח. השיחה קצת ניחמה אותנו. הידיעה על הפגיעה של ג'ו "תפסה" אותי במרחק של מטר ממנו בלבד. רצתי כמו כולם לעבר הנגמ"שים.

ג'ו נפגע ברגל בלבד. הוא עוד אמר לדוקטור: "ד"ר, אני יודע שהרגל הלכה, אבל אל תגרום לי לפחות כאבים". רק לאחר מספר ימים שמענו את הידיעה המרה. ג'ו הלך. החבריה הוכו בהלם. אני אישית ידעתי את זה רק לאחר שבועיים.

בכיתי הרבה, הרבה, כמו ילד קטן...

התחילה האחרונה, שבוע לפני
 ביום השלישי למלחמה.
 יצחק קלמז בצד ימין עם חבריו,
 מעל העיר צידן לאחר לילה.

כוכב זרח, דמעה מחינו / אתי אבוטבול

אנו מכירים אותו היטב, עד חירוק שיניים לפעמים
הוא בעל מנה גבוהה של חודעה עצמית.
הוא עומד על דעתו.
הוא שואל שאלות.
הוא רוצה לבדוק כל דבר לגופו.
לא יספרו לו מעשיות.
הוא איכפתניק, למען עצמו, למען משפחתו,
ותמיד - גם למען משהו שהוא רואה בו צדק, היגיון.

רבות בכינו, רבות בכינו,
הלך חברינו, לא שב חברינו,
כוכב זרח, דמעה מחינו,
אולי חברינו, כוכב נידח?.

חבריה מספרים...

...יצחק אהב לצחוק. הייתה בו חמימות עליזה. החבריה עוד זוכרים אותו הולך שתוי לאורך הפס הצהוב שבכביש, סוטה מהקו וחוזר לסרוגין, כשהוא חוזר ואומר בגיחוך ילדתי מתוק - "אל תדאגו, שלא תחשבו שאני לא בסדר"...

לפעמים אהב ל"תפוס ראש", לשחות בירה ולהשתולל. הוא קרא לזה "להיות בראש". צחוקו המתפקע היה דבר ידוע מאוד אצלו. הוא אהב אנשים ושירים של שלום חנוך. פעם ישבנו ופרסנו על גיטרה. תפסנו ראש על הבאר - כמו שאומרים...

יום אחד ביקש ללכת לעיר העתיקה סתם כדי לקנות ג'לביות... הוא אהב את החיים, ואת החבריה. שמחת החיים שלו בלטה גם בחתונות. הוא היה רוקד ומשתולל. מי שיראה אותו בסרט חתונה מסויים, יחשוב שהוא היה גיבור ה"הצגה". באותו סרט, נראה "ג'ו" כשהוא מנשק אנשים ומשתולל בשמחה... את החבריה כל כך אהב שנזהר מאוד לא לפגוע בהם. כשהחליטו על סרט או דיסקוסק, היה מצטרף בלי להביע דיעה. הוא פשוט הלך עם הזרם. איך היה אומר: "אני לא יודע, תחליטו מה שאתם רוצים, אני אתכם". גם כשרב בנושאים עקרוניים, ידע לוותר, ולא להרים את הסוץ. הייתה זו ממש התעלות מצדו. אהבה לזולת שימשה ערך עליון. הדברים האלה נאמרו עליו עוד בחייו. קראו לו גם "ג'ו". איך שהשם הזה התאים לו מאוד. עוד זכור המקרה מאותו יום ספורט שנערך בהיותו בכיתה יב'. ג'ו, שהיה מצטיין דרך קבע בקפיצה לגובה, ניצח למעשה באותה תחרות.

מתחרה אחר, חבר טוב שלו, עבר אותו באופן לא חוקי. יצחק
החליט לוותר על הניצחון הבטוח, ניגש לאותו מתחרה, ואמר לו
"שמע, אתה זכית..."

קראו לו "ג'ו", איך שהשם הזה הלם אותו.

רבים ידעו על יחסו המיוחד לאמא. הוא אהב אותה ודאג לה
מאוד. היא, התכוונה לעשות למענו הרבה מאוד, אבל הוא לא נתן
לה, כדי לא להטריח אותה יתר על המידה, כאילו יש באהבת אם
צער של סירחה... מעולם לא התלונן על מחסור בכסף. הוא פשוט
לא רצה לקבל מאמא. "אני אסתדר, אמא, אל תדאגי...", נהג לומר..
גם כשנישפט על עבירה מסוימת ונכלא ביקש שאמו לא תדע על כך
בכלל. כשאחיו יהודה התגייס אף הוא לצבא, גברה דאגתו של יצחק
לאמו, יותר משדאג לאחיו, היה מודאג מדאגת אימו אליו. בדרך
כלל נהג להסתיר את בעיותיו הפרטיות, והמשיך לחייך, כאילו -
הכל בסדר...

אגב, איציק אהב גם ריקודי עם, אבל הוא התבייש להתחיל,
ובכלל, הוא היה טיפוס ביישן. גם בכיתה היה כזה, יושב בשקט,
ולא משתתף. בלט בו הרצון לא להתבלט. הוא נפתח יותר בצבא.
ההתלהבות לצנחנים הביאה אותו לחייל הזה. לפני הגיוס דיבר
הרבה על צנחנים, ועל צניחה בשיחות עם החברי'ה, בחופשות,
אהב לדבר על הצבא ועל כלי נשק. "אני רוצה לגמור את זה בשלום,
יש לי רק עוד חודשיים" אמר פעם. הוא רצה לעבוד בימ"מ, -
וניגש להתעניין. אמרו לו שהוא בחור צעיר מאוד, ושיקבלו אותו
בלי בעיות כשישתחרר.

הסוף ידוע... הכל התחיל בערב שבת שלפני, אז, באותו ערב, הוא עוד הרים כוסית עם אבא. אחר כך עלה למרכז. בינתיים הוחל בגיוס חיילים בגלל ההתפתחויות בצפון. ג'ו לא הוזעק. שני - חברים שלו מבית שמש הוזעקו, וחזרו לפלוגה. ג'ו התפלא מאוד שלא הזעיקו גם אותו. אולם באותו לילה, התקשרו אליו בחצות. ג'ו נעדר מהבית באותה שעה. הוא עדיין במרכז עם החברי'ה. הוא לא ידע על הטלפון, כששב הביתה העדיפה האמה האוהבת להעיר אותו למחרת היום, בשעה מוקדמת. רצתה שבנה האהוב איציק ינוח מעט. בבוקר יצא לבסיס.

מספר אחד החברי'ה על רגעי השראומה עם היוודע דבר האסון:
הידיעה על מותו של איציק התקבלה עוד ביום ב'. אני עוד לא שמעתי שום דבר. את ההלם ספגתי ביום ה' שאחריו. בעקבות הודעה טלפונית. למחרת עמדתי בטרמפיאדה, ונאספתי על ידי מכונית. באותה מכונית ישבה אחת השכנות שלי ואמרה משהו על איציק ז"ל. מדבריה ידעתי בבטחון את האמת המרה. יותר מאוחר שמעתי את סיפור הנפילה לפרטיו... שמעתי שגם ברגעים האחרונים, דיבר עם החברי'ה ואף צחק אתם...

היתה זו פעם אחרונה...

פעם אחרונה...

פעם...

שיר לזכר / מרגלית ביסון

החושך ירד בין צמרות העצים הדוממים.
השקט כבר שלט, שקט של מחים.
ציפור קטנה. גם היא עזבה את בית הקברות,
נשארת לבדך, שם לבד, שוכב בין אותם אנשים,
שאינם כבר איתנו,
ואינם יכולים לחוש, לראות, להרגיש
את החיים.
מוטל בתוך אדמה, אתה שוכב עכשין.
אתה כבר לא ביננו.
הלכתי מבלי להיפרד.
ה', לקח אותך אליו,
כמו שלוקח את כולם, במשך הזמן.
אולי, שם למעלה,
תמצא את מקומך,
שכאן ביננו לא מצאת.....

יום אחד על טריצ'ות

ועל חדר - את אצ'י במד'ם

חווית נעורים עם איציק / יהודה כהן

בילדותנו ערכנו טיולים רבים בסביבת בית שמש. פעם היינו, קבוצת בנים ובנות, בנחל שורק. כשיש לך נחל, אתה צריך גם לתצות אותו. ובאותה פעם, זו היתה בעיה.

וכך התחלנו לפסוע בזהירות לאורך שפת הנחל הרכה והספוגה. משהו מהחברי'ה זיהה גזע רקוב צף במים. איציק הציע מיד לקפוץ על הגדם, ולדלג באמצעותו לשפה השניה. החברי'ה לא התלהבו כל כך מהרעיון למראה הגדם הרקוב וההרוס.

כל אחד אמר משהו, ניסה להיות מומחה לעניינים האלה. יצחק התנדב לנסות ראשון, וזינק בדילוג על הגדם הרקוב. הגדם נשבר, ויצחק צנח ישר לתוך המים המצחינים של הנחל, לעיניהם הנדהמות של החברי'ה. והוא, יצחק, פורץ בצחוק קולני מתגלגל, ולוקח את העניין בשיא הקלות, ומדביק את כולנו בצחקוק פרוץ.

הושטתי לו את ידי כדי למשות אותו מהמים, והתמתחתי ממש על קצה השפה הרכה של הנחל. מחמת המשקל הכבד של שנינו, התפוררה האדמה הרכה מתחתיי, וגם אני צנחתי ישר לתוך המים ה"נקיים".

הצחק גבר, והחברי'ה הקיפו אותנו בסבעת צוהלת, כשאיציק ואני, הגיבורים של ההצגה, משתכשכים במים להנאתנו....

אהבה
הגדולה
חברת וטילים

על איציק / שלמה קאפח

משיחות שניהלתי עם איציק עמוס זכרוננו לברכה, נוכחתי לדעת שעז רצונו להיות ולהשתתף במבצע "שלום הגליל", שכן, לשם כך הכשירו אותו להיות לוחם. כך היה אומר. איציק זכה להיכנס סוף סוף ללבנון במבצעת הראשונה, אך נוכחנו לדעת שהיתה זו גם האחרונה בחייו. נחמתי היחידה היתה שאיציק מת למען דבר שהוא כל כך רצה בו, למען העיקרון "שאת הטרור צריך לחסל".

איציק הוכיח לחבריו ולמפקדיו את כושר הלחימה העז הסמוך בו, את הרצון להפגין שההשקעה שהצבא השקיע בו היתה כדאית. איך חרף נפשו בלחימה - זה דבר שקשה לתאר במילים, אולם בסוף הלחימה נפצע קשה ונפטר.

קשה עדיין לעכל שאת חיובו הפרוע ומלא האושר לא נוכל עוד לראות. אולם הדברים שהטביע בנו בכוח אישיותו, לא יאשכחו, ולא יסורו מלבנו לעולם.

הרצון להשכין שלום בן אדם לחברו.
הרצון לבצע דברים שאתה מאמין בהם.
היכולת לשמור יחסים טובים עם כולם.
אלו מעט מהדברים שאיציק הצליח ליישם.
דף זה יקצר מלספר מעלותיו.
דמותו חרוטה עמוק עמוק בלבנו.

יהי זכרו ברוך.

אורב צעצות ורקוד'ה

עם הילדים "דוד" ו"דוד" - עמא ב"ה

מילים על פרח שנבל / יהודה כהן

בדרך כלל נוהגים לומר דברי שבח והלל על מי שהלך לעולמו, אולם על יצחק ז"ל לא חל הכלל הזה. כמה שנספר על מעלותיו הרבות, זה לא יספיק....

יצחק היה חברי הטוב ביותר. הכרתיו מכל הצדדים שרתי אתו באותה יחידה ברוב נאמנות, ובגאווה.

אני עוד זוכר את יום השבת שכן "הוקפצנו" לבסיס. יצחק שהיה באותה עת בחופשת שחרור, לקח זאת בקלות וברצון. כמו כל צנחן, רצה להראות מה למד ומה תירגל במשך כל ימי האימונים המפרכים שעבר בשירותו הצבאי.

במוצאי שבת, סמוך לשעת האפס, יצאנו בהפלגה לכיוון לבנון. יצחק ואני ישבנו זה לצד זה. במוחי עלתה מחשבה שהפעם זה - רציני, ולא סתם הקפצה וכווננות כמו תמיד. חכיתי שזה ייגמר, ושנשב שוב לשיחת סיכום עם המח"ט. כך רציתי. בהוך תוכי ידעתי שמישצו יהיה חסר, אך לא העזתי לחשוב על כתובת....

לאחר שיחת המח"ט בטרם ההפלגה, לחצנו שנינו את הידיים. אני זוכר היטב את מילות הפרידה המרגשות: "להתראות אחרי המלחמה", היבטנו זה בזה וידענו שזה לא יהיה קל, מאחר שזו היתה טבילת האש הראשונה שלנו.

זעזועים רבים פקדו אותי בזמן המלחמה. פעמים רבות עמדתי בפה פעור. אך כששמעתי על מותו של יצחק זה היה שונה. זה היה זעזוע שאין לחאר במילים.

השאלה שהטרידה אותי היתה למה דווקא הוא. למה הטובים הולכים. למה דווקא הוא....

ביחד בצנחנים, בחיים האזרחיים, עד מוות... /גדא סיסו

יצחק היה החבר של דודתי הצעירה. החברות הזו זכתה לעידוד שלי, וכך הפכנו לידידים טובים. בילינו יחד, ונסענו ביחד, וכך זה נמשך עד הגיוס. אז התראינו רק בחופשות. אני התגייסתי שנה אחריה והגעתי ליחידה שלו. במשך כל המלחמה היינו ביחד. איציק התנהג בסך הכל בקור רוח, ובשקט. אני הייתי "תופס" אותו בפליסות פה בלבד, כי הוא אהב בדרך כלל לשמוע. בימי המלחמה היינו מבקרים זה במחלקתו של זה, כדי לשאול מה נשמע. באחד הקרבות נחקלו הכוחות שלנו בכוח סורי. איציק ואני שכנו באותה מארב. היינו "בראש טוב". דיברנו על בית שמש, ועל מה שעושים החברי'ה באותן דקות ממש במרכז. שעה שאנחנו שרועים כאן במתח מול הכוחות המכתרים אותנו.

ביום האסון הייתי בסביבה הקרובה. עם הישמע דבר הפציעה של איציק רצתי מבוהל לעבר הנגמס"ים. איציק היה בידיו האמונות של הרופא.

התקרבותי אליו ואמרתי לו "יהיה בסדר".

זהו, כך נפרדתי ממנו.

מחיין אל מותו.

על העברה
בצנחנים

גאון

הצנחה

חברנו שהיה ואיננו

היה זה יום שמש,

באמצע הקיץ.

קבלנו שמועה עצובה מכאיבה

היה זה חבר שאותו כה אהבנו

חברינו היה ואיננו עכשיו.

היה זה יום שמש

באמצע הקיץ,

אזירה עצובה בלבנו שררה

דמעות הכאב שזלגו מעינינו,

על מות חברינו שנפל שם בקרב.

עם מי עוד נצחק

עם מי ע'ד נרקוד,

האם העולם הוא כה אכזר

מדוע איציק שאהב את כולנו,

מדוע הוא זה שנפל שם בקרב.

היה זה יום שמש

באמצע הקיץ

ראינו גבעות וראינו גם הר

אבנים שהיו כאן בינינו הפרידו

מז'יקו שלנו שאינינו עכשיו.

אורנה גו'רנו

וראובן בן שמעון

הצחוק הפרוע, המוכר / מרים שטרית

את איציק הכרתי כשנה וחצי לפני שנהרג, באופן מקרי לחלוטין. זה היה במרכז. היחסים ביננו הלכו והתהדקו במשך הזמן. כל פגישה אחרת שלנו, היתה מאוד מקריה ומעניינת. מבלי לראות אותו, ידעתי שהוא נמצא באזור, לפי צחוקו הפרוע ומלא האושר. אני עוד זוכרת את ביקורו הראשון בביתי. לאחר מבוכה של דקות ספורות, הוא התחיל להרגיש בנוח, ושוב השמיע את צחוקו הפרוע והמוכה.

באותה תקופה היה לי חבר, ואיציק נמנע בהקפדה מיצירת קשרים הדוקים. "תראי", אמר לי "כשתרגישי שאני מפריע וגורם לסיכסוכים, האמרי לי. אני לא רוצה לפגוע בך, ולא בחבר שלך". הוא כל כך נזהר בזה, שהיה אפילו נמנע מלאמר לי שלום בנוכחות חברי.

פגישתנו האחרונה היתה בערב שישי, לאחר החתונה של איציק פריזמונד. הוא מיד התפרץ בצחוק אדיר, כשדיברנו על השתוללותו בחתונה, אחר כך פלשנו בשיחה לנושאים יותר אישיים.

יום שישי, לפני צאתו למלחמה, ראיתי אותו. הייתי עם החבר שלי. שאלתי אותו "מה נשמע", וחלפנו זה על פניו של זה.

לא אשכח את החיוך שהוא החזיר לי אז.....

יועבי.
ואתם
האקל
אם לא
התורה

בתחילת חור - שנים נמו העת

כמה מילים על איציק / יפה

תמיד היה לי קל להתבטא בכתב, יותר מאשר בעל פה, אז זה עבורי בדיוק כמו שאני מדברת. הכל היכירו את איציק הרבה שנים. אני בקושי שנה. אחד עשר חודשים וחמישה ימים בדיוק. היכרתיו דרך יוסי החבר שלי. הוא שבה אותי מהרגע שראיתיו. כריזמטי במלא מובן המילה. אתו היה לי קשר לפני כל החברים האחרים. התביישתי נורא בהתחלה, אבל הוא תמיד התעניין בשלומי בעבודה, אחר כך בקורס בטירונות, בצבא, וכו' וכו'.

כשהייתי חולה תמיד בא לבקר אותי, גם כשהחולי לא היה רציני ביותר.

פעם הוא התקשר אלי והיציג את עצמו בתור קיבוצניק מהסביבה "שנידלק" עלי ומת לפגוש אותי. הוא קבע אתי לשעה שמונה בערב, אצל "סמי" במרכז. אמרתי שאני נורא מצטערת, ושיש לי חבר. הוא התעקש נורא והיה רציני כל כך שהאמנתי, שהוא באמת רוצה לפגוש אותי, למרות שבתוך תוכי ידעתי שזה איציק ולא אחר. הוא אמר לי שאני מפסידה, אמרתי לו שאני לוקחת צ'נס וכך הסתיימה השיחה. הייתי נרגשת מאוד והתקשתי ליוסי חברו, אבל הוא כמובן לא היה שם, למרות שכל השיחה היתה בעידודו. איציק התקשר אחר כך ושאל אם אני מזהה את הקול ששוחח אתי לפני חמש דקות. כעסתי וצחקתי יחד, אבל על איציק לא יכולתי לכעוס במיוחד, כשצחקו הלבבי התגלגל לי בשפופרת. אחרי הכל הגעתי אליו הביתה, והתווכחנו על סיכום של בני מזל שלהם שאליהם הוא השתייך. הוא התרברב ואמר שאלה בני המזל הטוב ביותר, ועוד ועוד... באותו אירוע אמו רצתה לחת לו דמי כיש, אולם הוא סירב בתוקף ורק טען שיש לו מספיק.

נתתי לו ספר על תכנות מחשבים, כי הוא התעניין בתחום זה

הוא היה קופץ אלי כדי לקחת את הכדור - כל של אחי הקטן,
אבל תמיד הקפיד לבקש ממני רשות. הפעם האחרונה שראיתי אותו
היתה בנסיעה משותפת לכיוון חל אביב. שוחחנו על כל מיני דברים.
הוא אמר לי שעוד מעט הוא משתחרר, והביע רצון להצטרף לימ"מ.
אמרתי לו שהימ"מ זה דבר מסוכן שכרוך בנתינה עמצית רבה, שבעתיד
עלולה להפריע גם את חיי הנישואים. הוא סען שאני צודקת, אבל
הוא רואה בזה עיסוק זמני של מספר שנים עד שהוא יתקשר למישהי.

בדיוק לפנינו בספסל הקידמי ישב מישהו שלמד מדידות באוניברסיטה,
סיסה, הוא עצנין בכך את איציק וזה דווקא נראה לו.

כשירדתי, ביקשתי ממנו שישמור על עצמו.

פעם שאלתי אותו איך זה לצנוח. הוא אמר שכל פעם פוחדים
מחדש, וכל פעם חשים כאילו זו הצניחה הראשונה.

את הידיעה על מותו קיבלתי מלוח מודעות. כשחזרתי מהבסיס
בשרמפ, שמו ריחף ביעף. חשבתי שזה סבו משום מה. לא רציתי
להאמין. ביקשתי ממנהג שיעצור לי, וכשירדתי פתחתי בריצה
הביתה. שאלתי בבית: זה איציק? הם הינהנו בראשם. התחלתי לבכות,
ודמותו לא משה מעיניי. חיפשתי את יוסי כדי לשאול מה? איך?
מתי? אבל כולם היו בהלוויה. רק אחר כך הלכתי לבית הוריו. לא
יודעת איך היכרתי את הדרך. זה בוודאי מה שנקרא ה"תת מודע".
כל העניין שלעלות את זכרוננו של איציק ז"ל, רחוק ממני, ועם
זאת מוחשי כל כך... לא רואים אותו למרות שכולם כבר חזרו משם,
ובכל זאת, הוא אתנו, הוא חסר, אבל הוא כאן, לא פיזית - רק
בלב, בפנים. פתאום צריכים להסתפק באבן. במצבה.

עם איציק, בחרגיל... / יהודה כהן

באחד התרגילים הרבים שערכה חסיכת הצנחנים שלנו, מצאתי את עצמי עם איציק.

כוח הצנחנים התחלק לשניים. המחנה שלנו, הכוח התוקף והמחנה האחר, הכוח המגן.

כאשר לא היה ידוע לאף אחד מאתנו מי הפלוגה שתוקף. פלוגתו של איציק היתה אמורה לכבוש הר מסויים בגולן, והיתה זו רק יד הגורל ששיבצה אותי בשורות הפלוגה המגינה. יצחק לא ידע שאני על ההר, ואני לא ידעתי שהוא למטה, מתכוון להסתערות.

בהגיע שעת האפס, תקפה פלוגתו של איציק את היעד. חיילי הפלוגה ירו עלינו ב"יבש" (חיקוי קולני של ירי), ואנו השבנו צאצ'יבשה!

בחרגיל כזה, כמו בכל תרגיל אש אחר, צועק התוקף "אש..אש..", בשעת הירי ה"יבש". והנה, בעודי יושב בעמדה, הגיע לאוזני קול מוכר מאוד. היה זה קולו של איציק ששאג "אש" עם הקולות האחרים. יצחק אף זיהה את קולי. נפגשנו. הפגישה היתה מרגשת. קפצנו זה על זה והתחבקנו. החלפנו חוויות. זה היה קצר מאוד, מאחר - שפלוגתו היתה צריכה לנוע קדימה להמשך התרגיל. אני נותרתי עדיין בכוח המגן, נפעם ונרגש.....

ראיתי אם נושאת את בנה ברחוב, בחיבוק אומר אהבה...
ראיתי נכד מדדה עם סבא לעבר הגן הנעול...
ראיתי גם ילד בוכה, מחפש את הדרך לבית שלידו...
ראיתי קבצן מושיט יד אילמת לעוברים ושבים חמוצי סבר...

ראיתי גם איש רץ למדרגות הסמוכות
להרים בידו האחת עגלת תינוק של אישה הרה,

ראיתי שני ילדים חבוקים ברחוב,
מתהלכים בגאות רעים, ונבלעים בשדרות המוריקות...

ראיתי גם זקנה מתיפחת בחוסר אונים
על אבני המידרכה, ולרגליה שקית מוסלת עם מיני חפצים...

ראיתי עיוור מושיט רגל בהיסוס,
ולצדו ילדה קסנה, בתו האוהבת.....

ראיתי קטנים משחקים במשחקי מלחמה,
והכל כמו במלחמה ממש..... ממש.....

ראיתי סבא קמוט, אוחז במקל ההליכה, על המידרכה הסדוקה,
דועך אל שנותיו האחרונות אל כל זה ראיתי.. ראיתי עד כאב...

אבל עוד לא ראיתי דבר כואב יותר, אמיתי יותר,
מאם המצפה לבנה שאינו עוד. לא. עוד לא ראיתי.....

יהודה גובני

תמו דפי החוברת
לזכרו של איציק
תמו ולא נשלמו
אספנו, ערכנו והבאנו לפרסום
את מה שהיה ניתן בפרק זמן קצר.

רב החומר שראוי עדיין להכתב
ולהתפרסם אודותיו
לנגד עינינו עמדה דמותו,
וסביבה, המון מילים טובות,
אוהבות.....

